

■ patum

Etimologia: der. col·lectiu i pejoratiu de *pata* o *pota* (amb la primera vocal dissimilada), és a dir, conjunt de potes (1a font: c. 1900)

femení

1. FOLKLORE

1. Figura de cartó, etc., que representa un animal fabulós i que hom treu a les processons i les festes populars.
2. Entremès típic de Berga que hom celebra el vespre del dia de Corpus i el del diumenge immediat.

2. *figuradament* Dit d'una persona que frueix de consideracions més pel lloc que ocupa, per la seva fama, etc., que no pas pels seus mèrits.

[FONT: Gran Diccionari de la Llengua Catalana, www.diccionari.cat]

MUTAPATUM és un viatge, una relectura de la Patum en clau de música contemporània amb i a través del llenguatge electroacústic.

Per aconseguir-ho s'ha utilitzat **sons reals** –modificats o no, com reproduir la gravació al revés, o variant les velocitats de reproducció, o tallant la cinta electromagnètica i enganxant els trossets amb un altre ordre (característiques de l'escola de París amb la *música concreta*)– i **sons sintètics** –material sonor generat amb vàlvules en oscil·ladors de freqüències, els primers MOOG, per obtenir sons purs d'harmònics i posteriorment modificacions de l'ona sinusoidal bàsica (característiques de l'escola de la *música sintètica* de l'Estudi de la Ràdio de Colònia)–.

En ambdues escoles, a mitjans del s.XX, els àvids compositors perseguien l'exploració de noves textures sonores, desenvolupant

nous discursos musicals amb timbres inèdits, aleatorietat, cacofonies, estocàstica, a partir de sorolls...: nous paisatges sonors.

De fet, una definició més de la música pot ser: “conjunt de sons (o sorolls = sons indeterminats) que tenen un discurs estètic al llarg d'un temps determinat”. El so com a esdeveniment físic és la vibració d'un medi. I tot, a l'univers, vibra. Llavors només cal un receptor, algú que estigui escoltant-observant, sentint, com les riuades de gent, un mil·lles vertical d'humanitat saltant-cantant alhora sense esgotar-se; com quan l'infern puja a la plaça; com quan després d'un salt de plens la catarsi et recorre l'espina; com qualsevol so, per petit que sia, es pot convertir en una textura sonora completa, amb tendència natural a l'**abstracció**...

Els sons de la Patum, el **paisatge sonor** que es genera més enllà de la necessària música que toca la banda, són també els fuets petant més a prop o més lluny, la remor contínua i els càntics i crits i xiulets de la gent, el soroll de les ampolles i llaunes rebregades per terra rodolant entre boscos de cames quan l'alba badalla, les olors singulars de la vidauba i la pólvora i la suor tot barrejat, els motors de les màquines que netegen carrers i places, l'impacte visual colorit de les patums i la massa de la gent, l'esquellot de la xica a quatre dits del nas...

Tot aquest material sonor, amanit amb les creacions visuals del Jordi Plana, els texts del Jordi Cussà revolant sobre la festa recitats per la profunda veu del Roger Mas, la brillant tenora de la Maria Antònia Pujol i Subirà, la gran banda del Memorial dirigida pel Robert Agustina tractada com un timbre-element més d'aquesta textura sonora, el sincrònic control del so del Sergi Vila “Serginho”, l'acurada sonorització del Jordi Rotés, i la idea original del projecte i la composició i coordinació (a més del piano i un MiniMoog Voyager) del Xavier Guitó, és el que conforma aquest eclèctic espectacle **MUTAPATUM**.

Xavier Guitó i Gassiot
Berga, març de 2023